

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Кафедра образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації

Самостійна робота
з навчальної дисципліни
Методика викладання дисциплін художнього циклу в освітніх
зкладах I-III рівнів акредитації

для спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація.

Освітня програма «Образотворче мистецтво».
Другий (магістерський) рівень вищої освіти

Автор: доц. Кузенко П.Я..

Затверджено на засіданні кафедри
образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації
№1 від «26» серпня 2021 р.

Івано-Франківськ – 2021 р.

ЗМІСТ

1. Вступ
2. Пояснювальна записка
3. Структура самостійної роботи
4. Тематичний план самостійної роботи
5. Питання для самоконтролю
6. Оцінювання результатів самостійної роботи
7. Рекомендована література

Вступ

Метою вивчення дисципліни «Методика викладання дисциплін художнього циклу в освітніх закладах I-III рівнів акредитації» є ознайомлення магістрантів із методикою викладання дисциплін художнього циклу в навчальних закладах I-III рівнів акредитації.

Основними цілями вивчення дисципліни є:

- ознайомлення студентів із формами, методами та засобами викладання дисциплін художнього циклу у вищих навчальних закладах.

- вивчення сучасних технологій навчання у вищому навчальному закладі.

- вивчення основних напрямів виховання студентської молоді.

- вивчення шляхів удосконалення змісту мистецьких дисциплін в контексті методики їх викладання.

- ознайомлення з методикою підготовки та проведення лекцій та практичних занять з образотворчого мистецтва у вищій школі.

- вивчення методики розв'язання педагогічних ситуацій на практичних заняттях з образотворчого мистецтва у вищій школі.

- ознайомлення з специфікою формування професійної майстерності викладача образотворчого мистецтва у вищому навчальному закладі.

Відповідно до вимог освітньої програми студенти повинні

знати :

- форми організації навчання у вищій школі;

- методи і засоби навчання у вищому навчальному закладі;

- сучасні технології навчання у вищому навчальному закладі;

- основні напрями виховання студентської молоді;

- функції і завдання куратора академічної групи;

- методику підготовки та проведення лекції з образотворчого мистецтва у вищій школі;

- методику проведення практичних занять з образотворчого мистецтва у вищій школі;

- методику розв'язання педагогічних ситуацій на практичних заняттях з образотворчого мистецтва у вищій школі.

вміти:

- аналізувати форми організації навчання у вищій школі;

- аналізувати сучасні технології навчання у вищому навчальному закладі;

- визначати методи і засоби навчання у вищому навчальному закладі;

- проводити лекції з образотворчого мистецтва у вищій школі;

- проводити практичні заняття з образотворчого мистецтва у вищій школі;

- розв'язувати педагогічні ситуації на практичних заняттях з образотворчого мистецтва у вищій школі;

- виконувати роботу куратора академічної групи.

2. Пояснювальна записка

Важливе значення у вивченні навчальної дисципліни «Методика викладання дисциплін художнього циклу в освітніх закладах I-III рівнів акредитації» займає самостійна робота. Ця невід'ємна складова освітнього процесу у закладі вищої освіти сприяє формуванню в студентів культури розумової праці, ініціативності та пізнавальної активності. Зміст самостійної роботи студентів передбачений робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами та завданнями викладача. Самостійна робота студентів також забезпечується відповідними інформаційно-методичними засобами (конспектами лекцій, навчально-методичними посібниками, підручниками, методичними рекомендаціями з організації самостійної роботи, матеріалами дистанційного навчання), передбаченими робочою програмою навчальної дисципліни. Забезпеченню належного рівня організації самостійної роботи студентів сприяє використання відповідної наукової і періодичної літератури. Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом з навчальної дисципліни у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Вона може проходити в бібліотеці, навчальних кабінетах, комп'ютерних класах, в домашніх умовах тощо.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни «Методика викладання дисциплін художнього циклу в освітніх закладах I-III рівнів акредитації», визначається навчальним планом і становить 120 годин.

3. Структура самостійної роботи

Модуль 1. Загальні засади педагогіки вищої школи.	
Семестр 1	
Тема 1. Предмет і завдання педагогіки вищої школи.	7
Тема 2. Зміст освіти у вищій школі.	7
Тема 3. Форми організації навчання у вищій школі.	7
Тема 4. Методи і засоби навчання у вищому навчальному закладі	7
Тема 5. Сучасні технології навчання у вищому навчальному закладі.	8
Тема 6. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів.	7
Тема 7. Основні напрями виховання студентської молоді.	8
Тема 8. Функції і завдання куратора академічної групи.	9
Модуль 2. Методика викладання дисциплін художнього циклу у вищій школі.	
Семестр 2	
Тема 9. Предмет, завдання, основні категорії та актуальні проблеми методики викладання дисциплін художнього циклу у вищій школі	7
Тема 10. Удосконалення змісту мистецьких дисциплін в контексті методики їх викладання	8
Тема 11. Методика підготовки та проведення лекції з образотворчого мистецтва у вищій школі	8
Тема 12. Методика проведення практичних занять з образотворчого мистецтва у вищій школі	8
Тема 13. Методика розв'язання педагогічних ситуацій на практичних заняттях з образотворчого мистецтва у вищій школі	7
Тема 14. Реалізація виховного потенціалу навчального процесу на заняттях з образотворчого мистецтва у вищому навчальному закладі	7
Тема 15. Комунікативне забезпечення навчально-виховного процесу на заняттях з образотворчого мистецтва у вищій школі	8
Тема 16. Професійна майстерність викладача образотворчого мистецтва у вищому навчальному закладі	7
Всього	120

4. Тематичний план самостійної роботи

Модуль 1. Загальні засади педагогіки вищої школи.

Семестр 1

Тема 1. Предмет і завдання педагогіки вищої школи.

Завдання

1. Укласти понятійний словник термінів, що характеризують педагогіку вищої школи.

2. Підготувати реферат на тему: «Історія педагогіки вищої школи».

Тема 2. Зміст освіти у вищій школі.

Завдання

1. Розробити мультимедійну презентацію на тему: «Шляхи удосконалення змісту освіти»;
2. Укласти таблицю компонентів змісту вищої освіти.

Тема 3. Форми організації навчання у вищій школі.

Завдання

1. Укласти таблицю «Форми організації навчання у вищій школі»;
2. Підготувати реферат на тему: «Дидактичні цілі та функції практичних занять».

Тема 4. Методи і засоби навчання у вищому навчальному закладі.

Завдання

1. Розробити мультимедійну презентацію на тему: «Методи навчання у вищому навчальному закладі» ;
2. Підготувати реферат на тему: «Засоби навчання у вищому навчальному закладі».

Тема 5. Сучасні технології навчання у вищому навчальному закладі.

Завдання

1. Підготувати реферат на тему: «Інтерактивні технології навчання у вищому навчальному закладі»;
2. Укласти таблицю, що характеризують сучасні технології навчання у вищому навчальному закладі.

Тема 6. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів.

Завдання

1. Підготувати реферат на тему: «Відбірковий вид контролю знань, умінь і навичок: (вступні іспити, олімпіади, конкурси)»;
2. Розробити мультимедійну презентацію на тему: «Навчальний вид контролю знань, умінь і навичок (контрольні роботи, заліки, колоквиуми, іспити, захист курсових і дипломних проектів та робіт, звіти за результатами практики)».

Тема 7. Основні напрями виховання студентської молоді.

Завдання

1. Підготувати реферат на тему: «Моральне виховання студентської молоді»;
2. Розробити мультимедійну презентацію на тему: «Естетичне виховання студентської молоді».

Тема 8. Функції і завдання куратора академічної групи.

Завдання

1. Підготувати реферат на тему: «Обов'язки кураторів студентських академічних груп закладів вищої освіти»;
2. Розробити мультимедійну презентацію на тему: «Методичні та організаційні аспекти виховної роботи куратора».

Модуль 2. Методика викладання дисциплін художнього циклу у вищій школі.

Семестр 2

Тема 9. Предмет, завдання, основні категорії та актуальні проблеми методики викладання дисциплін художнього циклу у вищій школі.

Завдання

1. Укласти понятійний словник термінів, що характеризують методику викладання дисциплін художнього циклу у вищій школі.
2. Підготувати реферат на тему: «Актуальні проблеми методики викладання дисциплін художнього циклу у вищій школі».

Тема 10. Удосконалення змісту мистецьких дисциплін в контексті методики їх викладання.

Завдання

1. Розробити мультимедійну презентацію на тему: «Дидактичні вимоги до формування змісту навчальних дисциплін художнього циклу у вищій освіті»;
2. Укласти таблицю компонентів змісту дисциплін художнього циклу у вищій освіті.

Тема 11. Методика підготовки та проведення лекції з образотворчого мистецтва у вищій школі.

Завдання

1. Підготувати конспект лекції з рисунку;
2. Підготувати конспект лекції з історії мистецтв.

Тема 12. Методика проведення практичних занять з образотворчого мистецтва у вищій школі.

Завдання

1. Підготувати методичні рекомендації до практичного заняття з рисунку;
2. Підготувати методичні рекомендації до практичного заняття з живопису.

Тема 13. Методика розв'язання педагогічних ситуацій на практичних заняттях з образотворчого мистецтва у вищій школі.

Завдання

1. Підготувати реферат на тему: «Педагогічні ситуації як складова виховного процесу та їх різновиди на заняттях з образотворчого мистецтва у вищій школі»;
2. Укласти таблицю: «Різновиди педагогічних ситуацій на заняттях з образотворчого мистецтва у вищій школі».

Тема 14. Реалізація виховного потенціалу навчального процесу на заняттях з образотворчого мистецтва у вищому навчальному закладі.

Завдання

1. Підготувати реферат на тему: «Виховний вплив у процесі викладання образотворчого мистецтва»;
2. Розробити мультимедійну презентацію на тему: «Опосередкований виховний вплив на студентів під час викладання образотворчого мистецтва».

Тема 15. Комунікативне забезпечення навчально-виховного процесу на заняттях з образотворчого мистецтва у вищій школі.

Завдання

1. Підготувати реферат на тему: «Система комунікативних умінь викладача ВНЗ»;
2. Розробити мультимедійну презентацію на тему: «Причини виникнення конфліктних ситуацій у педагогічному процесі та шляхи їх розв'язання».

Тема 16. Професійна майстерність викладача образотворчого мистецтва у вищому навчальному закладі.

Завдання

1. Підготувати реферат на тему: «Конкурс педагогічної майстерності як засіб професійного становлення викладача образотворчого мистецтва»;
2. Розробити мультимедійну презентацію на тему: «Складові авторитету викладача образотворчого мистецтва у вищому навчальному закладі».

5. Питання для самоконтролю

1. Розкрити предмет і завдання педагогіки вищої школи.
2. Проаналізувати зміст освіти у вищій школі.
3. Визначити шляхи удосконалення змісту освіти.
4. Проаналізувати форми організації навчання у вищій школі.
5. Визначити дидактичні цілі та функції практичних занять.
6. Визначити методи навчання у вищому навчальному закладі.
7. Розкрити засоби навчання у вищому навчальному закладі.
8. Проаналізувати сучасні технології навчання у вищому навчальному закладі.
9. Проаналізувати інтерактивні технології навчання у вищому навчальному закладі.
10. Проаналізувати контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів.
11. Розкрити основні напрями виховання студентської молоді.
12. Проаналізувати моральне виховання студентської молоді.
13. Проаналізувати естетичне виховання студентської молоді.
14. Розкрити функції і завдання куратора академічної групи.
15. Визначити предмет, завдання, основні категорії та актуальні проблеми методики викладання дисциплін художнього циклу у вищій школі.
16. Проаналізувати удосконалення змісту мистецьких дисциплін в контексті методики їх викладання.
17. Розкрити дидактичні вимоги до формування змісту навчальних дисциплін художнього циклу у вищій освіті.
18. Розкрити методику підготовки та проведення лекції з образотворчого мистецтва у вищій школі.
19. Проаналізувати особливості підготовки конспекту лекції з образотворчого мистецтва.
20. Проаналізувати методику проведення практичних занять з образотворчого мистецтва у вищій школі.
21. Розкрити особливості підготовки методичних рекомендацій до практичного заняття з рисунку;
22. Розкрити методику розв'язання педагогічних ситуацій на практичних заняттях з образотворчого мистецтва у вищій школі.

23. Розкрити реалізацію виховного потенціалу навчального процесу на заняттях з образотворчого мистецтва у вищому навчальному закладі.
24. Проаналізувати опосередкований виховний вплив на студентів під час викладання образотворчого мистецтва.
25. Проаналізувати комунікативне забезпечення навчально-виховного процесу на заняттях з образотворчого мистецтва у вищій школі.
26. Визначити систему комунікативних умінь викладача ВНЗ.
27. Визначити причини виникнення конфліктних ситуацій у педагогічному процесі та шляхи їх розв'язання.
28. Розкрити професійну майстерність викладача образотворчого мистецтва у вищому навчальному закладі.
29. Розкрити особливості конкурсу педагогічної майстерності як засобу професійного становлення викладача образотворчого мистецтва.
30. Визначити складові авторитету викладача образотворчого мистецтва у вищому навчальному закладі.

6. Оцінювання результатів самостійної роботи

Контроль самостійної роботи відбувається у формі усних опитувань, письмових експрес-опитувань та оцінювання самостійно виконаних письмових творчо-практичних завдань.

Перший семестр

Максимальна кількість балів, яку можуть отримати студенти за теми самостійної роботи								Загальна сума балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
4	4	4	4	4	4	3	3	30

Другий семестр

Максимальна кількість балів, яку можуть отримати студенти за теми самостійної роботи								Загальна сума балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
2	2	3	2	3	3	3	2	20

7. Рекомендована література

Базова

1. Гольштейн А. Тренінг умінь спілкування.– К.: Либідь, 2003. – 520 с.
2. Дяків О. В. Історія мистецтв. Методичні рекомендації для проведення лекційних занять для студентів за напрямом підготовки освітніх рівнів “бакалавр” та “магістр” спеціальності 023 “Образотворче і декоративне мистецтво та реставрація”. Івано-Франківськ, 2019. 57 с.
3. Дяків М.В. Основи кольорознавства для бакалаврів спеціальності 023 “Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація”. Програма курсу . Івано-Франківськ, 2019. 5 с.
4. Каплінський В.В. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник. – Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015 – 224 с.

5. Каплінський В. В. 100 складних ситуацій: шукаємо рішення. – Вінниця, 2015. – 80 с.
6. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 232 с.
7. Ішмуратов А. Т. Конфлікт і згода/ Основи когнітивної теорії конфліктів: Навч. посібн. для студ. вузів. – К.: Наукова думка, 1996. – 190 с.
8. Педагогіка : Навчальний посібник. – 5 – е вид., випр. і доп. – Вінниця: Видавн. ТОВ фірма «Планер», 2012. – 400 с.
9. Педагогіка. Навчальний посібник / І. П. Аненкова, М. А. Байдан, О. А. Горчакова, В. М. Руссол : – Львів : “Новий Світ 2000”, 2020. – 567
10. Федорчук В. Комунікативна компетентність педагога / В. Федорчук. – К.: Шк. світ, 2007. – 128 с.
11. Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності: навчальний посібник для вищих навчальних закладів. – Київ : Вища школа, 2004. – 335 с.
12. Слєпкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі: Навчальний посібник. – К. : Вища шк., 2005. – 239 с.
13. Типчук В. Основи композиції: методичні вказівки для проведення лекційних та практичних занять для спеціальності 023 “Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» освітньо-професійної роботи “Образотворче мистецтво”, “Декоративно-прикладне мистецтво” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Івано-Франківськ : Сімик, 2018. 40 с.
14. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи. Навчальний посібник. К. 2006. 352 с.

Допоміжна

1. Освіта в Україні. Нормативна база. – К.: КНТ, АТІКА, 2004.– 492 с.
2. Педагогічна майстерність: Підручник / за редакцією І.А.Зязюна.– К.:Вища шк.,1997.– 480 с.
3. Педагогічна творчість і майстерність: Хрестоматія // Укл. Н.Гудзій. – К., ІЗМН, 2000. – 168с.
4. Фіцула М.М. Вступ до педагогічної професії: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. – 167 с.
5. Ягупов В. Педагогіка. К.: Либідь. – 2003. – 559с.

12. Інформаційні ресурси

1. Методика викладання образотворчого мистецтва у ВНЗ//<http://www.moodle.npu.edu.ua/course/info.php?id=366&lang=en>
2. Теоретичні засади особистісно-орієнтованого навчання рисунку уВНЗ //<http://www.psyh.kiev.ua/>